

Vækstpartnerskabsaftale 2017/2018 mellem regeringen og Vækstforum Hovedstaden

Danmark hører til blandt verdens små avancerede økonomier og skal fortsat være blandt de mest attraktive steder at drive virksomhed. Internationale sammenligninger viser, at det er en vinderstrategi at udvikle fleksible økonomier, der er åbne over for international konkurrence og er i stand til at udvikle og udnytte de nyeste teknologier. Danske virksomheder har vist sig konkurrencedygtige inden for erhvervsområder med store globale muligheder. I Greater Copenhagen gælder det blandt andet Det Blå Danmark og life science.

Vækstforum Hovedstaden har løbende arbejdet med kvalitet, kritisk masse og sammenhæng i de erhvervsrettede indsatser, herunder i regi af Greater Copenhagen samarbejdet. Med udgangspunkt i virksomhedernes behov skal udviklingen mod et mere enkelt og effektivt erhvervsfremmesystem fortsætte. Til formålet har regeringen nedsat et udvalg med repræsentanter for erhvervslivet og eksperter, som i begyndelsen af 2018 skal præsentere konkrete forslag til et forenklet erhvervsfremmesystem.

Med denne aftale indgår regeringen og Vækstforum Hovedstaden i et partnerskab om tre overordnede vækstindsatser:

1. **Greater Copenhagen 2030 – fremtidens vækstvilkår:**

Øget globalisering og en hastig teknologisk udvikling vil medføre betydelige ændringer i fremtidens erhvervsstruktur. Vækstforum Hovedstaden og Vækstforum Sjælland igangsætter derfor sammen med regeringen et analysearbejde, der skal afdække virksomhedernes behov for ændrede rammevilkår i fremtiden (lokalisering og erhvervsområder i fremtiden, rammevilkår for smart city-løsninger, digital infrastruktur mv.) Arbejdet kan pege frem mod mere omfattende analyser af rammevilkår med betydning for metropolområdet erhvervsudvikling og vækst – f.eks. i regi af OECD.

2. **Erhvervsfremme med fokus på effektivitet og kvalitet:**

a) *Life science:* Life science har bidraget stærkt til Danmarks eksportsucces. For at denne udvikling kan fortsætte er parterne bl.a. enige om behovet for at forenkle klynge- og innovationsindsatsen inden for life science med udgangspunkt i virksomhedernes behov.

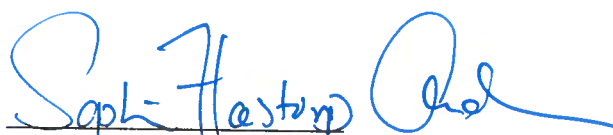
b) *Design og mode:* Dansk design og mode er kendt i hele verden og udgør et stort eksporterhverv. Parterne er enige om at fastholde finansieringen af Design Society samtidig med at der skal sikres en bedre synergi i Design Societys indsatser og inddrages flere bidragsydere og samarbejdspartnere i hele Danmark for at opnå en enstrengt og sammenhængende indsats, der er nemt tilgængelig for virksomhederne.

3. **Teknologipagt og digitalisering:**

Allerede i dag er efterspørgslen på tekniske og naturvidenskabelige kompetencer stor blandt virksomhederne i Region Hovedstaden. Samtidig er der et stigende fokus på de digitale vækstmuligheder. Parterne vil drøfte, hvordan Vækstforum Hovedstaden kan indgå i en teknologipagt. Parterne vil desuden drøfte udvikling og implementering af relevante forslag mellem regeringens strategi for Danmarks digitale vækst og Region Hovedstadens Smart Greater Copenhagen strategi.

Vækstpartnerskabsaftalen gælder frem til 30. juni 2018.

Brian Mikkelsen
Erhvervsminister

Sophie Hæstorp Andersen
Formand for Vækstforum Hovedstaden

Greater Copenhagen 2030 – fremtidens vækstvilkår

Greater Copenhagen er en vigtig vækstdriver for dansk økonomi, men området sakker bagud i kapløbet om jobskabelse og vækst sammenlignet med metropoler som Stockholm og Hamborg. Globaliseringen og en hastig teknologisk udvikling (fx automation, digitalisering, robotter og big data) vil ændre fremtidens erhvervsstruktur og dermed virksomhedernes krav til rammevilkår.

Kommuner og regioner er allerede gået sammen i arbejdet om erhvervsudvikling og vækst i Greater Copenhagen. Men skal metropolområdet på lang sigt have en position som et attraktivt sted at arbejde, investere og drive virksomhed, er der behov for et stærkt og fremadrettet beslutningsgrundlag at arbejde strategisk ud fra, når nye initiativer og planer skal iværksættes.

Københavns Lufthavn vil også i fremtiden være et vigtigt knudepunkt for den nationale og internationale luftfart i Danmark – og dermed også for Greater Copenhagen's virksomheder. Internationale flyruter øger Danmarks tilgængelighed og giver dermed danske virksomheder lettere adgang til eksportmarkeder, gør Danmark mere attraktivt for internationale virksomheder og øger antallet af turister til gavn for turist- og restaurationserhvervet.

Regeringen vil med en luftfartspolitisk strategi skabe bedre rammer for luftfart i Danmark, herunder at Københavns Lufthavn fremadrettet kan stå stærkt som nordens største knudepunkt for flytrafik.

Parternes samarbejde

- Regeringen, Vækstforum Hovedstaden og Vækstforum Sjælland igangsætter et analysearbejde med fokus på fremtidens virksomheder, deres behov og rammevilkår.
- Arbejdet gennemføres af parterne på administrativt niveau og sekretariatsbetjenes af Vækstforum Hovedstaden, der også er lead-partner på indsatsen, i dialog med Vækstforum Sjælland.
- Analysearbejdet vil fokusere på en række centrale områder med betydning for virksomhedernes fremtidige behov og rammevilkår. Arbejdet skal bl.a. afdække, hvordan både den statslige og regionale indsats kan understøtte et attraktivt Greater Copenhagen for virksomhederne og dermed understøtte vækst og erhvervsudvikling.
- Der kan bl.a. kigges på, hvilke krav virksomheder stiller til lokalisering og erhvervsområder i fremtiden, fremtidens erhvervsstruktur, rammevilkår for smart city-løsninger, digital infrastruktur mv. Arbejdet kan pege frem mod andre og mere omfattende analyser af rammevilkår med betydning for metropolområdets erhvervsudvikling og vækst – f.eks. i form af en OECD-analyse.
- Ruteudviklingsprogrammet Global Connected arbejder målrettet med at tiltrække luftfartsselskaber til danske lufthavne. Ruteudvikling skal primært drives af de kommercielle interesser i luftfartsselskaberne eller lufthavnene. Regeringen, Vækstforum Hovedstaden og Vækstforum Sjælland er enige om at drøfte fælles ambitioner for Global Connected.

Life science i verdensklasse

Life science-branchen har gennem mange år været en stærk vækstmotor for den danske økonomi. Omsætningen i branchen er vokset med 7 procent om året de seneste 15 år til at udgøre ca. 190 mia. kr. i 2016 og 17 procent af den samlede vareeksport. Beskæftigelsen i branchen er på over 38.000, og produktiviteten pr. fuldtidsansat er næsten dobbelt så høj som produktiviteten for industrien generelt.

Virksomhederne i hovedstadsområdet står centralt i denne danske styrkeposition. Der findes imidlertid et større potentiale for at skabe vækst og beskæftigelse blandt virksomhederne i branchen. Hvis potentialet skal indfries, kræver det, at samarbejdet blandt aktørerne styrkes, bl.a. mellem forskning, offentlige myndigheder, hospitaler og virksomheder. Et vigtigt skridt vil være at øge sammenhængen og give en mere klar rollefordeling i de klynge- og innovationsindsatser, der er rettet mod virksomheder på life science-området.

Over de senere år er der igangsat en række initiativer på life science- og sundhedsområdet for at øge det offentlige-private samarbejde samt styrke virksomhedernes adgang til viden, kompetencer og netværk. I Region Hovedstaden har virksomhederne nu adgang til flere life science-klynger, hvoraf nogle er igangsat af vækstforum og andre af Uddannelses- og Forskningsministeriet, jf. bilag 1. Antallet af klynger bevirker, at relevante kompetencer i for høj grad spredes mellem klyngerne, og at virksomhederne har svært ved at orientere sig i klyngernes tilbud. Regeringens vækstteam for life science vurderer bl.a., at det er svært for virksomhederne at orientere sig og skelne mellem de forskellige klynge- og netværkstilbud. Vækstteamet anbefaler derfor, at de mange offentlige life science-initiativer i hovedstadsområdet bør inddrages i en fælles ramme.

Parternes samarbejde

- Parterne er enige om behovet for en enklere og mere effektiv klynge- og innovationsindsats, der tager udgangspunkt i life science-virksomhedernes behov.
- Parterne er enige om, at den offentligt finansierede klynge- og innovationsindsats skal have adgang for virksomhederne fra hele Danmark.
- Vækstforum Hovedstaden vil bygge videre på eksisterende kortlægninger af klynge og innovationsindsatsen på life science-området i Region Hovedstaden og identificere faglige overlap og konsolideringsmuligheder med udgangspunkt i virksomhedernes behov og de enkelte indsatsers kvalitet.
- Region Hovedstaden vil sammen med øvrige regioner inddrages i drøftelser om opfølgningen på anbefalingerne fra regeringens Vækstteam for Life Science og implementeringen af initiativer relevant for regionerne. Region Hovedstaden vil have særligt fokus på en udbygning af NEXT-samarbejdet og CTOD (én indgang), hvor parterne vil se positivt på konkrete forslag til at styrke den kliniske forskning.

Design og mode

Dansk design og mode er kendt verden over, og er blandt Danmarks største eksporterhverv, hvor især nærmarkederne i Tyskland, Norden, Holland og Storbritannien efterspørger danske produkter. Det er et godt udgangspunkt for, at danske virksomheder kan udnytte den øgede efterspørgsel på livsstils- og designprodukter, som følger af øget global velstand. Derudover anerkendes design i stigende omfang som en vækstdriver i andre brancher. Mange lande kan producere billigere, men udviklingen af nyskabende, brugervenlige og attraktive løsninger og materialer er fortsat en styrkeposition, som Danmark er internationalt anerkendt for. Der er potentiale for, at vi skaber yderligere vækst og derved styrker og fastholder positionen som én af verdens førende designnationer.

Internationalt udvikler anvendelsen af design sig. I USA og Asien ansættes designere i stigende grad i brancher som fx finanssektoren, sundhedssektoren, digital forvaltning og offentlig modernisering, den farmaceutiske industri, deleøkonomiske virksomheder m.v. En undersøgelse fra 2016 for Dansk Design Center og DI viser, at et flertal af danske virksomheder går glip af det store potentiale for forretningsudvikling og innovation, der ligger i en systematisk anvendelse af design.

Der er i Region Hovedstaden mange stærke kompetencer inden for mode og design, og regionens virksomheder anvender i højere grad end virksomheder i resten af landet design som en strategisk tilgang til forretningsudvikling. Regionen har et vækstmål om, at hovedstadsregionen skal være en region, hvor kommercialisering og eksport inden for de kreative og oplevelsesøkonomiske erhverv øges til gavn for vækst og beskæftigelse. Vækstindsatsen går bl.a. ud på at bygge bro mellem designrådgivere og det brede erhvervsliv og sikre, at virksomheder bliver opmærksomme på, hvilken forskel design kan gøre.

Design Society er etableret i 2015 med det formål at være en samlende aktør for vækstindsatsen for design og mode i Danmark, som skaber større kritisk masse og sammenhæng mellem nationale, regionale og lokale indsatser for design og mode, og som sikrer Danmarks førerposition som agendasættende, global rollemodel.

Parternes samarbejde

Vækstforum Hovedstaden og regeringen vil samarbejde om at styrke dansk mode og design, og er enige om at fastholde finansieringen til Design Society i 2018-20. Vækstforum Hovedstaden forlænger finansieringen med 5 mio. kr. årligt i denne periode.

Det er en forudsætning for finansieringen i 2019-2020, at:

- Design Society udarbejder et roadmap i 2018 med tiltag, som kan øge dels den styringsmæssige, dels den faglige synergi mellem Design Societys enkelte forretningsområder for derved at videreudvikle Design Societys position som en samlet aktør indenfor mode- og designområdet. Roadmap'et skal godkendes i Design Societys bestyrelse.
- Staten og Vækstforum Hovedstaden arbejder aktivt for at udvide partnerkredsen af bidragsydere bag Design Society for at opnå yderligere investeringer i design og mode.
- Design Society arbejder aktivt sammen med andre relevante aktører på tværs af kommune- og regionsgrænser i hele Danmark for at styrke en enstrengt og sammenhængende indsats, der er nemt tilgængelig for virksomhederne.

Teknologipagt og digitalisering – Kompetencer til fremtidens digitale og teknologiske erhvervsliv i Region Hovedstaden

Danmark har brug for, at virksomhederne har adgang til kompetencer til fremtidens digitale og teknologiske udvikling. Der er behov for at sætte mere fokus på STEM-kompetencer (Science, Technology inkl. IT, Engineering og Math), så erhvervslivets konkurrenceevne og den digitale omstilling styrkes til gavn for Danmarks fortsatte vækst og velstand.

Efterspørgslen efter STEM-kompetencer forventes i Danmark at stige med en fjerdedel fra 2013 til 2025 ifølge Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse (Cedefop). Det er mere end det dobbelte ift. EU som helhed på 12 pct.

Danmarks Vækstråds *Rapport om kvalificeret arbejdskraft* peger på, at der ventes at mangle ca. 85.000 faglærte i 2025, heraf mange på det tekniske område. Samtidig er andelen af jobopslag i Region Hovedstaden inden for informationsteknologien steget til at udgøre 18 pct. i 2015 mod 12 pct. i 2012.

På områder med danske styrkepositioner, så som life science, IT og energi- og miljøteknologi, oplever virksomhederne i Region Hovedstaden aktuelt udfordringer med at rekruttere kvalificeret arbejdskraft med STEM-kompetencer (Science, Technology, Engineering, Math). Det gælder både på faglært og højtuddannet niveau.

Regeringen forbereder en teknologipagt om fremtidens kompetencer på baggrund af anbefaling fra bl.a. Danmarks Vækstråd og Digitalt Vækstpanel. Med en teknologipagt vil regeringen understøtte frivillige samarbejder mellem virksomheder, uddannelsesinstitutioner, organisationer samt offentlige aktører om at fremme, at flere opnår kompetencer inden for STEM. Det vil også understøtte erhvervsudviklingen i Region Hovedstaden, ligesom Region Hovedstaden har en række initiativer, der kan være relevante at udbrede gennem en teknologipagt. Regeringen har i pagten et særligt fokus på virksomhedsinddragelse i indsatserne.

Vækstforum Hovedstaden har allerede igangsat en række initiativer med fokus på digitalisering af virksomheder, og kompetenceudvikling af medarbejdere inden for digitalisering og industri 4.0, som understøtter regeringens kommende digitale vækststrategi. Fx har Vækstforum Hovedstaden igangsat udviklingen af en Smart Greater Copenhagen strategi med fokus på, hvordan digitale løsninger skal bidrage til at løse samfundsmæssige problemer. Strategien skal gøre Greater Copenhagen til en globalt førende hub for smart vækst. Dermed understøtter Vækstforum Hovedstaden regeringens indsats for at bringe Danmark i front, når det kommer til de nye teknologiske muligheder.

Parternes samarbejde

- Parterne vil samarbejde om, hvordan en teknologipagt kan understøtte væksten i Region Hovedstaden. Det skal i efteråret 2017 drøftes, hvordan Vækstforum Hovedstaden kan indgå i en teknologipagt i samspil med øvrige regionale og lokale aktører, og hvordan der kan spilles ind med relevante initiativer til en teknologipagt.
- Parterne er enige om at drøfte udvikling og implementering af relevante forslag mellem regeringens strategi for Danmarks digitale vækst og Region Hovedstadens Smart Greater Copenhagen strategi. Region Hovedstaden bidrager til at understøtte regeringens strategi for Danmarks digitale vækst særligt i forhold til de store erfaringer med smarte/digitale løsninger bl.a. fra regionens Living labs.

Bilag 1 – Life science-klynger i Region Hovedstaden

Navn	Geografi	Formål	Aktiviteter	Partnere
Copenhagen HealthTech Cluster	Hovedstaden	Fremme, udvikle og implementere nye sundheds- og velfærdsløsninger i Greater Copenhagen	Videndeling, matchmaking, kompetenceudvikling	Region Hovedstaden, Københavns Kommune, Copenhagen Capacity, 2 universiteter, 1 GTS, virksomheder
Medicon Valley Alliance	Hovedstaden	Styrke life science virksomheder i Greater Copenhagen	Videndeling, matchmaking,	4 universiteter, Reg. H., Reg. Sjælland, Reg. Skåne, Malmø Stadt, brancheorganisationer, investorer, 250 virksomheder
BioPeople	Danmark	Styrke life science branchen i Danmark med fokus på biomarkører, diagnostics, personlig medicin og regulatory science.	Videndeling, netværk, møder	UFM, 5 regioner, 6 universiteter, 1 GTS, brancheorganisationer
Innovationsnetværk for Medicoteknologi (Medtech Innovation)	Danmark	Styrke medicobranschen i Danmark med fokus på sundhedsteknologi.	Videndeling, samarbejde og erfaringsudveksling	UFM, 4 universiteter, 2 GTS'er, 3 hospitaler, brancheorganisationer,
Innovationsnetværk for Sundhed og Velfærdsteknologi (welfaretech)	Danmark	Styrke branchen for velfærdsteknologi og sundhed i Danmark.	Projekter, konferencer, workshops, netværk, match making og formidlingsaktiviteter	UFM, VF Syd, virksomheder, EU's regionalfond, 2 GTS'er, kommuner, universiteter mv.
Patient@Home (SPIR)	Danmark	Udbrede viden om velfærdsteknologi til danske virksomheder med fokus på rehabilitering og monitorering.	Videndeling, netværk og udvikling af nye løsninger med offentlige og private partnere	Innovationsfonden, VF Syd, 6 universiteter, 3 GTS'er, 6 kommuner, 2 regioner, 60 virksomheder.

Øvrige life science klynger identificeret i resten af landet

Navn	Geografi	Formål	Aktiviteter	Partnere
Zealand Welfare Cluster	Sjælland	Udvikling og implementering af velfærdsteknologi og med fokus på pleje og rehabilitering	Matchmaking, workshops, studentersamarbejde	Vækstforum Sjælland, University College Sjælland, DTU, RUC, Erhvervs Akademi Sjælland, 7 virksomheder
MedTech Innovation Consortium	Midtjylland	Udvikle produkter, løsninger og services indenfor medicinsk teknologi	Videndeling, matchmaking, udviklingsprojekter	Region Midtjylland, 14 kommuner, Aarhus Universitet, VIA University College
BioMed Community	Nordjylland	Styrke virksomheder indenfor sundheds- og velfærdsteknologi	Fremme udviklingen af nye virksomheder, tiltrække investeringer, markedsføring mv.	Vækstforum Nord, Ålborg Kommune, Business Ålborg, Business Region North, 36 virksomheder

Bilag 2 – Baggrund om en teknologipagt

Den teknologiske udvikling skaber nye muligheder for virksomhederne til at producere og skabe værdi på. For at fastholde og udvikle højproduktive og vellønnede job i Danmark er det vigtigt, at virksomhederne har adgang til de kompetencer, som de efterspørger, og som er afgørende for at udnytte nye teknologier til at skabe ny innovation og nye forretningsmodeller.

Virksomhederne efterspørger i stigende grad medarbejdere, der kan anvende og implementere ny teknologi og flere med speciale inden for STEM (Science, Technology, Engineering og Mathematics) med kreative evner til at udvikle, designe og bruge nye teknologiske og digitale redskaber, jf. Danmarks Vækstråds rapport om kvalificeret arbejdskraft.

Formålet med en teknologipagt

En teknologipagt er et samarbejde mellem virksomheder, uddannelsesinstitutioner og offentlige aktører om at fremme interessen for teknologi blandt børn og unge samt at få flere unge og voksne til at vælge STEM-uddannelser og opkvalificering, så flere får de tekniske kompetencer erhvervslivet efterspørger.

En teknologipagt skal sætte en strategisk retning for at styrke indsatsen. Samarbejdet kan tage afsæt i eksisterende indsatser, der kan give inspiration på tværs af landet. Det kan fx ske gennem kampagner rettet mod unges uddannelsesvalg, ved brug af rollemodeller for at vise uddannelsernes jobmuligheder, ved introduktion af virksomhedernes teknologi i undervisningen, ved konkurrencer indenfor teknologi, IT og naturvidenskab, eller lokale partnerskaber for at opkvalificere arbejdskraften til konkrete behov.

Teknologipagt i Nederlandene

Arbejdet med at etablere en teknologipagt er inspireret af Nederlandene, hvor regeringen i 2013 indgik en teknologipagt (Nationaal Techniepact 2020). Den nederlandske pagt har bl.a. sat som mål at ”4 ud af 10” skal vælge STEM-studieretninger. Til sammenligning vælger 2 ud af 10 i Danmark en videregående uddannelse inden for STEM.

I pagten er formuleret tre overordnede indsatsområder:

- *Vælgte teknologi:* Bl.a. afsætter regeringen midler til opkvalificering af undervisere og erhvervslivet etablerer teknologiundervisningsportal.
- *Lære om teknologi:* Bl.a. oprettes en investeringsfond til offentlig-private uddannelsespartnerskaber, hvor regeringen, arbejdsgivere og regionerne hver især bidrager ligeligt, og erhvervslivet vil stille medarbejdere til rådighed som oplægsholdere på uddannelsesinstitutionerne.
- *Arbejde med teknologi:* Bl.a. indsats for hurtigere ansættelse af dimittender og midler til opkvalificering.

Teknologipagten er blevet fornyet i 2016 med øget vægt på digitale teknologier og programmering.

I tillæg til en national teknologipagt er der efterfølgende etableret regionale teknologipagter, hvor indsatserne tager udgangspunkt i regionernes erhvervsmæssige styrkepositioner. En national styregruppe, understøttet af et sekretariat, koordinerer og monitorerer implementeringen af teknologipagten. Derudover er der udpeget en ambassadør for teknologipagten, som bidrager til at promovere den.